

Ewa Kuśmierska

Wykorzystywanie wartościowej twórczości dla dzieci w pracy wychowawczo-dydaktycznej przedszkola : Wanda Chotomska gościem Przedszkola nr 21 w Zabrze

Nauczyciel i Szkoła 2 (5), 141-143

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wykorzystywanie wartościowej twórczości dla dzieci w pracy wychowawczo-dydaktycznej przedszkola — Wanda Chotomska gościem Przedszkola nr 21 w Zabrze

Dziecko w wieku przedszkolnym pragnie przede wszystkim bawić się, gdyż działalność zabawowa stanowi podstawową formę jego aktywności. Kierując się popędami i instynktami, chce wykonywać czynności, które są dla niego interesujące i przyjemne. Czuje też nieodpartą potrzebę ruchu i przeżywania sytuacji. Lubi śmiać się i marzyć. Jego wyobraźnia i fantazja powodują, że gdy tylko ma ku temu okazję, przenosi się myślami w świat iluzji i przyjemnych złudzeń. Stefan Szuman nazywa to „[...] bujaniem ponad rzeczywistością, [...] tworzeniem dowolnych, fantastycznych konstrukcji i obrazów”.¹ „My dorośli, nauczyciele i wychowawcy powinniśmy dbać o to, by ciągle motywować dziecko do działania i właściwie je ukierunkowywać. Anna Brzezińska wyodrębnia trzy rodzaje aktywności dziecka ze względu na bodziec, z którym ma ono do czynienia:

- poznanie świata poprzez ruch i dźwięk,
- poznanie świata poprzez obraz,
- poznanie świata poprzez słowo.²

Można zastanowić się nad tym, który z tych bodźców najskuteczniej przyczynia się do wzbogacania wyobrażeń dziecka i rozbudzania jego wrażliwości. Obrazy masowo docierające do dziecka we współczesnym świecie techniki, płynące przede wszystkim z ekranu telewizora i kina, rzadziej z książek i czasopism dla dzieci, na pewno budzą emocje i mają ogromną siłę oddziaływania. Powodują jednak, że jego wyobraźnia zostaje zablokowana, a świat dziecięcych fantazji przepelniony jest gotowymi wizerunkami filmowych bohaterów. Słowo natomiast, zwłaszcza pod postacią literatury pięknej, jest tym elementem dziecięcej aktywności, które w szczególny sposób oddziałuje na wrażliwość, wyobraźnię i uczucia dziecka, przyczyniając się do pozytywnego kształtowania jego charakteru. Dlatego tak ważne jest, by dziecko miało możliwość częstego kontaktu ze światem sztuki literackiej, wywierającym ogromny wpływ na jego rozwój emocjonalny i intelektualny. Oczywiście najcenniejsze są kontakty bezpośrednie z pisarzami, poetami, aktorami, a także ich dziełami.

¹ Szuman S.: *Rozwój psychiczny dzieci i młodzieży*. Nasza Księgarnia, Warszawa 1948.

² Brzezińska A.: „Wychowanie w Przedszkolu” 1984, nr 3.

Zdając sobie sprawę, że takie bezpośrednie kontakty z twórcami pozostają w pamięci dziecka na długo, a czasem nawet na całe życie, zostawiając jednocześnie trwałe ślady w jego psychice, postanowiłam jako dyrektor przedszkola, które przygotowywało się do obchodów 50. rocznicy swojego istnienia, zaprosić na uroczystość z tej okazji znaną i lubianą autorkę utworów dla dzieci i młodzieży, panią Wandę Chotomską. Czulałam ogromną radość z faktu, że wychowankowie mojego przedszkola będą mieli okazję obcowania z Wielką Osobowością. Pisarka, będąc prawdziwym przyjacielem dzieci, potrafi nawiązać z nimi cudowny kontakt, dowcipując i recytując wręcz aktorsko swoje ulubione wiersze. Utwory Wandy Chotomskiej mają wiele zalet: wywołują śmiech, powodując radość dziecka, a jednocześnie uczą i przekazują cenne informacje o otaczającym go świecie.

Dzieci wraz z całym personelem przedszkola przygotowywały się od początku roku szkolnego do przyjęcia znakomitego gościa. Roczny plan pracy skonstruowano tak, by miały one możliwość poznawania twórczości Wandy Chotomskiej, a jednocześnie jako mieszkańcy Zabrza zaznajamiała się z historią i tradycjami Górnego Śląska, by móc zaprezentować pisarce i zaproszonym gościom śląskie tańce, piosenki „bery” i „bojki”, a także stroje regionalne, które wypożyczono z zaprzyjaźnionych przedszkoli. Dzieci wręczyły pani Chotomskiej lalkę w śląskim stroju ludowym. Nauczycielkom udało się bardzo dobrze połączyć w ciągu roku szkolnego dwa założenia programowe rocznego planu pracy wychowawczo-dydaktycznej: „Regionalizm w wychowaniu przedszkolnym” oraz „Rozwijanie zainteresowań literackich i dostarczanie dzieciom wzorów poprawnej polszczyzny”.

W trakcie uroczystości jubileuszowej dzieci przedstawiły ponadto inscenizację wybranych utworów Wandy Chotomskiej, m.in. wiersza pt. *Dlaczego ciele ogonem miele?* A w ramach współpracy ze środowiskiem wystąpił chór ze Szkoły Muzycznej w Zabrzu ze znakomitą — co potwierdziła sama pisarka — wykonaniem piosenki jej autorstwa, zatytułowanej *Rodzinną herbatką*, do muzyki Adama Markiewicza. Myślę, że wzruszająca „herbatka” zostanie na długo w pamięci zaproszonych gości i dzieci. Uroczystość zakończył występ Zespołu Muzyki Dawnej z sąsiadującej z naszym przedszkolem szkoły podstawowej. W tym zespole grają także nasi wychowankowie. Dodatkową i zupełnie niespodziewaną atrakcją uroczystości był występ samej pisarki, która wspaniale rozbawiła publiczność przedstawiając swój wiersz pt. *Krowa*. W trakcie przedstawienia wręczyłam pani Wandzie Chotomskiej list, w którym Rada Pedagogiczna ogłosiła ją Honorowym Patronem Przedszkola nr 21 w Zabrzu. Podczas uroczystości, obok zorganizowania wystawy prac dzieci — zatytułowanej „Nasze Przedszkole”, uruchomiony został także kiermasz książki, przy udziale księgarni Gedeon w Zabrzu, na którym można było kupić wydane utwory Wandy Chotomskiej, a następnie uzyskać dedykację z autografem pisarki. Autorka nie tylko podpisywała książeczki, ale każdemu dziecku układała krótki, zabawny wierszyk. Oczywiście nie mogło zabraknąć urodzinowego

tortu z pięćdziesięcioma świeczkami. Na koniec, już w mniej oficjalnej atmosferze, goście zasiedli do wspólnego stołu. Oglądano stare kroniki, które nasze przedszkole prowadzi nieprzerwanie od 1946 roku. Pani Chotomska uświetniła wpisem naszą kronikę. Udzielała też wywiadów zaproszonym przedstawicielom prasy i telewizji.

W życiu naszego przedszkola 50. urodziny były wielkim i niezapomnianym wydarzeniem. Idea zorganizowania „złotego jubileuszu” zrodziła się nie tylko z chęci wspomnienia dawnych dziejów, ale także pokazania, jak wielkim przeobrażeniem na przestrzeni tych pięćdziesięciu lat uległo wychowanie przedszkolne i jakie poczyniło postępy. Przedszkola z placówek opiekuńczo-wychowawczych przeobraziły się w placówki wychowawczo-dydaktyczne tętniące życiem, w których dzieje się ciągle coś nowego i ciekawego. Wanda Chotomska obiecała dostarczać naszemu przedszkolu teksty, które będziemy mogli wykorzystywać w przedszkolnych inscenizacjach i codziennych zajęciach. Na zakończenie ubiegłego roku szkolnego, w którym tematem wiodącym było: „Wychowanie komunikacyjne w wychowaniu przedszkolnym”, otrzymaliśmy od autorki specjalnie dla nas napisany, zmieniony tekst wiersza pt. *Pies z Ulicy Bałamutów*. Został on przedstawiony w formie inscenizacji na uroczystości z okazji zakończenia roku szkolnego 6-latków. Autorka przysłała nam również swoje nowe książeczki z zabawnymi, pełnymi humoru dedykacjami. Szczególnie jedna przypadła nam do serca:

*Ja też chodzę kolowata,
bo dręczy mnie pytanie,
czy mieszkańcy Zabrze
to są Zabrzacy czy nie raczej
Zabrzanie?*

Uważam, że obchody 50-lecia naszego przedszkola są dowodem na ciągle poszukiwanie przez nauczycieli przedszkoli ciekawych form pracy z dziećmi i dostarczanie im okazji do twórczej aktywności, a także możliwości doskonalenia się poprzez kontakt ze światem sztuki. Sądzę, że udało nam się dzięki stworzeniu atmosfery emocjonalnej w kontakcie z twórczością, a przede wszystkim z osobą Wandy Chotomskiej, mającej niekwestionowaną pozycję we współczesnej literaturze pięknej, wpłynąć na wzbogacenie przeżyć i doświadczeń dzieci, na wzbogacenie ich wewnętrznego świata marzeń i fantazji.